

Tænk karriere på en ny måde

Det behøver ikke være så svært. Her er en række råd fra Ivan Tyrsted, direktør for IDEA Entrepreneurship Centre, Syddansk Universitets kompetencecenter for entreprenørskab og innovation og medlem af privatsektorudvalget i AC.

Ivan Tyrsted var en af indlederne på Statens Center for Kompetenceudviklings arrangement i midten af juni om "Skift-Spor"-projektet, hvor næsten 60 akademikere lærte mere om mulighederne for at "springe ud" som iværksætter eller selvstændig.

Freelancere er fremtiden

Hvor er der brug for akademiske iværksættere og freelancere?

- Alle steder! Der er mere og mere brug for freelancere. Det er vel helt naturligt, at mange små og mellemstore virksomheder kun ind imellem har brug for en særlig viden og spidskompetence. Men det er også helt oplagt, at de små og mellemstore virksomheder i fremtiden får stor brug for freelancerne, der er dygtige folk, der kan tænke virksomhederne ind i fremtiden og dermed skabe den nødvendige vækst og konkurrencedygtighed, siger Ivan Tyrsted.

- Akademikere lærer i deres uddannelse bl.a. at analysere, strukturere og formidle. Og disse kompetencer er der hårdt brug for i den fremtidige konkurrence. Så akademikere passer rigtig godt ind på det store arbejdsmarked, som udgøres af de små og mellemstore virksomheder. Fremtiden i det globale samfund må naturligt basere sig på akademikere. Men så må akademikere se at gøre sig bevidste om, hvad de kan, og de kan mere end de tror.

- Mange akademikere ser alt for snævert på deres karrieremuligheder.. De kan så meget andet end blot at drømme om en fast offentlig ansættelse! Så når man starter sin uddannelse eller tager en efteruddannelse, så kan det skabe det en snæver faglig og personlig identitet, som er svær at ændre på og som reel er forkert. Tag f.eks en kandidat i mellemøstlige sprog. Han eller hun skal ikke nødvendigvis undervise eller forske, men kan måske som selvstændig bruge sin viden på andre måder, ved foredrag, kurser, rejser mv., siger Ivan Tyrsted

Undervisning i iværksætteri

Uddannelsesinstitutionerne har vel også et ansvar?

- Universiteternes karriereenheder er så småt i gang med at få sat ord på, at akademikere har andre kompetencer. Men det kræver en voldsom kultur- og mentalitetsændring, når de studerende skal have nye forestillinger om, hvad de kan bruge deres uddannelse til.

- Der er vitterlig behov for en udvikling i uddannelsessystemet. Der er lavet undersøgelser, hvor man har spurgt et hold 1. års studerende, hvor mange, der kunne tænke sig at blive selvstændige. Det var det 25 - 30 pct., men da de nærmede sig studiets afslutning, var det tal faldet til 1pct. Så der er noget at komme efter!

- Tidsånden er dog ved at ændre sig. På introduktionsforløbet på HA-studiet på SDU, har vi som noget helt nyt skemalagt 4 – 5 dages arbejde med entrepreneurship og iværksætteri. Og når der er 5-600 deltagere, så får vi sået nogle frø og er med til at sprede holdningen, at det akademiske arbejdsmarked er mangfoldigt, både hos underviserne og hos de unge selv. Det er også vigtigt, at man færdes i et værksættmiljø, så man hele tiden møder de gode cases og ser, at akademikere sagtens kan starte deres egen virksomhed, pointerer Ivan Tyrsted.

Få styr på modtager- og afsenderrollen

Nævn de tre vigtigste udfordringer, når man vil være freelancer eller selvstændig?

- Mange små og mellemstore virksomheder er startet på en håndværksmæssig baggrund, og ved ikke, hvad en akademiker kan. Men de fleste bliver nu positivt overraskede, når de ser, hvad ” sådan en” kan bidrage med.

- Akademikerne skal lære at fortælle, at de har en anden viden og vision og kan få virksomhedsejerne til at tænke ud af boksen. De fleste små og mellemstore virksomheder er helt gearet til at agere her og nu - hvad skal vi producere i morgen? Men mange har ingen idé om, hvor de skal hen i morgen og slet ikke hvordan de evt., skal komme derhen.

Du sælger ikke din sjæl

- Og så er der ens egen syn på at være selvstændig. For hvad er en kunde? Ved du det? Start med at finde ud af det og hvordan du kommer i dialog med vedkommende. Selv om du er ved at brække sig over rækken af ”tricks”, kan det godt betale sig at tage et kursus i salgsteknik!, sige Ivan Tyrsted og understreger:

- Forestillingen om, at man sælger sig selv, er forkert og gammeldags. Tilgangen skal være anderledes.. Din opgave er at afdække et behov hos en kunde, der til gengæld bliver glad, når et problem bliver løst.

- Med den tilgang får man et helt andet afsæt for kontakten med kunden. Udfordringen er altså at tænke anderledes.. Akademikere er meget fakta- og vidensbaserede, men prøv at få et fælles sprog med kunden. Det vil være en styrke, selv om det kan synes svært.

Spring ud i det!

- Og som ny iværksætter skal du ikke være bange for at tale med nogen, der har succes. Det er tværtimod meget lærerigt at have en åben dialog. Mange akademikere sidder alt for længe og tænker og planlægger, hvad de skal gøre, så de har helt styr på processen. Men drop alt det der med, at først skal jeg have en hjemmeside klar, og så...

- Nej, stik fingeren i jorden, deltag i arrangementer og se at få snakket med nogle potentielle kunder så hurtigt som muligt. Det er på den måde du får afprøvet og udviklet din idé og skabt et netværk, Du er nødt til at vide, hvordan modtageren har det, og det kan kun ske ved at gøre det. Og du skal ikke være bange for at fejle. Rigtig mange akademikere er alt for perfektionistiske, men man skal finde de sten, man kan træde på undervejs.

- Du kan ikke skrive eller tænke sig til en succes. Du er nødt til at handle for at finde ud af om det bærer. Tænk på at være på ski. Du kan blive på løjpen eller du kan stå off piste – det værste er, at du falder i dyb sne, men du skal selvfølgelig ikke derud, hvor det bliver livsfarligt , smiler Ivan Tyrsted

- Mange akademikere vil kunne skabe noget nyt, for de har et godt fundament - og faktisk etableres rigtig mange virksomheder af folk med akademisk baggrund, men dette fundament skal selvfølgelig "nurses" i de rette omgivelser.

Søg sammen med andre stipendiater

Vil "Skift- Spor-stipendierne have en effekt?

- Ja, jeg tror, at de kan rykke, hvis kursusforløbet skrues rigtigt sammen. Det vil ikke være smart at gå efter et individuelt forløb. Deltagernes bevidsthed rykkes virkelig meget mere, hvis de følger den samme undervisning og får sparring på deres virksomhedsidé med de andre deltagere undervejs. Det opstår også et vist gruppepres. Det smitter, hvis en på holdet undervejs har succes og det giver en fantastisk energi, at man lærer af hinanden, siger Ivan Tyrsted .